

Nr 319.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning om särskilt anstånd med inbetalning av kvarstående skatt på grund av 1948 års taxering, m. m.; given Drottningholms slott den 19 november 1948.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till

- 1) förordning om särskilt anstånd med inbetalning av kvarstående skatt på grund av 1948 års taxering;
- 2) förordning om ändring i uppbördsförordningen den 31 december 1945 (nr 896);
- 3) förordning om ändrad lydelse av 29 § 1 mom. och 33 § taxeringsförordningen den 28 september 1928 (nr 379);
- 4) förordning angående ändrad lydelse av 4 § 1 mom. förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om statlig inkomstskatt; samt
- 5) förordning angående ändrad lydelse av 5 § förordningen den 26 juli 1947 (nr 577) om statlig förmögenhetsskatt.

GUSTAF.

Ernst Wigforss.

Propositionens huvudsakliga innehåll.

1) Den kvarstående skatt, som förfaller till betalning under uppbördsterminen i mars 1949, föreslås i stället skola få gäldas under termen i maj 1949. Vidare föreslås, att den kvarstående skatt, som förfaller till betalning under majterminen, i stället skall få erläggas under uppbördsterminen i september 1949. I enlighet härmed föreslås därjämte att, om skattskyldig har att vidkännas löneavdrag, det skattebelopp, som förfaller till betalning under majterminen, skall fördelas å utbetalningstillfällena under januari—april månader samt att det skattebelopp, som förfaller till betalning under termen i september, uppdelas på utbetalningstillfällena under maj—augusti månader.

2) Enligt gällande föreskrifter har arbetstagare, då löneavdrag skall verkställas för kvarstående skatt, att överlämna debetsedel å sådan skatt till arbetsgivaren. Om arbetstagare icke har att gälda kvarstående skatt, får arbetsgivaren kännedom härom genom anteckning, som lokal skattemyndighet verkställer å debetsedel avseende den preliminära skatt, vilken skall erläggas under samma år som den kvarstående skatten, därest sådan förekommit, skolat erläggas. I propositionen föreslås, att nämnda anteckningsskyldighet skall avskaffas. I stället skola alla löntagare, vare sig de ha att erlägga kvarstående skatt eller icke, vara skyldiga att överlämna respektive uppvisa debetsedel å slutlig skatt för arbetsgivaren.

3) För att underlätta arbetet med sortering av självdeklarationer och andra uppgifter till ledning för taxering föreslås, att nummer å för den skattskyldige utfärdad debetsedel å preliminär skatt för året näst före taxeringsåret obligatoriskt skall utsättas i självdeklarationer och å löneuppgifter.

4) Enligt 4 § 1 mom. förordningen om statlig inkomstskatt får vid taxeringen till statsskatt avdrag åtnjutas för slutlig eller tillkommande kommunal skatt, som påförts under beskattningsåret. I propositionen föreslås att, såvitt fråga är om slutlig skatt, avdrag i stället skall få åtnjutas för den kommunala skatt, som påförts på grund av taxering under kalenderåret näst före det taxeringsår, varom fråga är.

Beträffande avdrag för i tillkommande skatt ingående kommunal skatt kan den nyss förordade regeln icke tillämpas. Avdrag vid visst års taxering föreslås därför skola medgivas för tillkommande kommunal skatt, varå skattskyldig erhållit debetsedel under kalenderåret näst före taxeringsåret.

Motsvarande ändringar föreslås beträffande avdrag för oguldna skatter vid förmögenhetsberäkningen.

Förslag

till

förordning om särskilt anstånd med inbetalning av kvarstående skatt på grund av 1948 års taxering.

Häri genom förordnas, med ändring av vad i motsvarande hänseenden är i uppbördsförordningen den 31 december 1945 (nr 896) stadgat, att beträffande kvarstående skatt på grund av 1948 års taxering följande bestämmelser skola gälla.

1 §.

På grund av 1948 års taxering påförd kvarstående skatt, som enligt uppbördsförordningen förfaller till betalning under uppbördsterminen i mars 1949, skall i stället inbetalas under uppbördsterminen i maj sistnämnda år, och sådan kvarstående skatt, som enligt nämnda förordning förfaller till betalning under uppbördsterminen i maj 1949, skall i stället inbetalas under uppbördsterminen i september samma år.

Utän hinder av vad nyss är stadgat må dock skattskyldig, för vilken löneavdrag icke skall ske, inbetala skatten å eljest stadgad tid.

2 §.

Löneavdrag för gäldande av kvarstående skatt, varom i 1 § förmäles, skall verkställas, såvitt angår skatt som skall inbetalas under uppbördsterminen i maj 1949, under tiden från och med januari till och med april samma år samt, såvitt angår skatt som skall inbetalas under uppbördsterminen i september 1949, under tiden från och med maj till och med augusti samma år.

3 §.

Anteckning om inbetalning av kvarstående skatt på grund av 1948 års taxering skall verkställas å uppbördskort samt restlängd över ogulden sådan skatt upprättas efter utgången av uppbördsterminerna i maj och september 1949.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1949.

F ö r s l a g
till
förordning om ändring i uppbördsförordningen
den 31 december 1945 (nr 896).

Härigenom förordnas, att 41 och 47 §§ uppbördsförordningen den 31 december 1945 samt anvisningarna till 47 § samma förordning¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

Nuvarande lydelse:

41 §.

Debiterad preliminär — — — kvarstående skatt.

Har skattskyldig, som jämlikt 46 § skall vidkännas löneavdrag, att erlægga preliminär men icke kvarstående skatt, skall anteckning härom ske å debetsedel, avseende den preliminära skatten.

Har skattskyldig — — — av skatt.

Tillkommande skatt — — — därå utfärdas.

Särskild debetsedel — — — lokala skattemyndighet.

47 §.

Då löneavdrag skall verkställas, skall arbetstagaren så snart han erhållit debetsedel överlämna denna till arbetsgivaren.

Tillträder arbetstagaren ny anställning, skall debetsedel överlämnas till den nye arbetsgivaren ofördröjligen efter det anställningen tillträtts.

Föreslagen lydelse:

41 §.

Debiterad preliminär — — — kvarstående skatt.

Har skattskyldig — — — av skatt.

Tillkommande skatt — — — därå utfärdas.

Särskild debetsedel — — — lokala skattemyndighet.

47 §.

Då löneavdrag skall verkställas, skall arbetstagaren så snart han erhållit debetsedel överlämna denna till arbetsgivaren. Tillträder arbetstagaren under tid, då löneavdrag skall verkställas, ny anställning, skall debetsedeln överlämnas till den nye arbetsgivaren ofördröjligen efter det anställningen tillträtts.

Därest arbetstagare, beträffande vilken avdragsskyldighet föreligger jämlikt 46 § 1 mom., icke har att gälda kvarstående skatt, skall han inom tid som ovan i första stycket sägs för arbetsgivaren uppvisa debetse-

¹ Senaste lydelse av 41 § se 1947: 585 samt av 47 § se 1946: 472.

Nuvarande lydelse:

Har i — — — hela krontal.

Har *arbetstagaren i fall, då löneavdrag för kvarstående skatt skall verkställas, icke till arbetsgivaren överlämnat debetsedel upptagande sådan skatt* senast den 25 januari året näst efter taxeringsåret eller, *om arbetstagaren först därefter tillträder anställning, senast fem dagar efter anställningens början, har arbetsgivaren att så snart ske kan göra anmälan härom hos den lokala skattemyndigheten i orten. Därest denna haft att utfärda debetsedel, skall myndigheten skyndsamt utfärda ny debetsedel och översända densamma till arbetsgivaren. I annat fall har myndigheten att skyndsamt lämna meddelande till den lokala skattemyndighet, som haft att utfärda debetsedel, och har sistnämnda myndighet att förfara på sätt nyss sagts. Ny debetsedel bör vara arbetsgivaren tillhanda senast före ingången av den månad, under vilken vederbörlig uppbördstermin infaller.*

Anvisningar

till 47 §.

Överlämnas icke — — — lokala skattemyndigheten.

Har *debetsedel å kvarstående skatt icke överlämnats till arbetsgivaren,*

Föreslagen lydelse:

del å slutlig skatt eller intyg av lokal skattemyndighet, att arbetstagaren icke har att erlægga kvarstående skatt.

Har i — — — hela krontal.

Har *arbetstagare, beträffande vilken avdragsskyldighet föreligger jämligt 46 § 1 mom., icke till arbetsgivaren överlämnat debetsedel å slutlig skatt eller för arbetsgivaren uppvisat sådan debetsedel eller ock intyg, varom ovan i andra stycket sägs, senast den 25 januari året näst efter taxeringsåret eller, i fall som avses i första stycket andra punkten, senast fem dagar efter anställningens början, har arbetsgivaren att så snart ske kan göra anmälan härom hos den lokala skattemyndigheten i orten. Därest denna haft att utfärda debetsedel, skall myndigheten skyndsamt utfärda ny debetsedel eller, om arbetstagaren icke har att gälla kvarstående skatt, intyg härom samt översända debetsedeln eller intyget till arbetsgivaren. I annat fall har myndigheten att skyndsamt lämna meddelande till den lokala skattemyndighet, som haft att utfärda debetsedel, och har sistnämnda myndighet att förfara på sätt nyss sagts. Ny debetsedel eller intyg om att kvarstående skatt icke påförts bör vara arbetsgivaren tillhanda senast före ingången av den månad, under vilken vederbörlig uppbördstermin infaller.*

Anvisningar

till 47 §.

Överlämnas icke — — — lokala skattemyndigheten.

Har *arbetstagaren icke till arbetsgivaren överlämnat debetsedel å slut-*

Nuvarande lydelse:

har denne att hos den lokala skatte- myndigheten i orten, d. v. s. å den plats där arbetsgivaren har kontor, varifrån lön utbetalas, anmäla för- hållandet, så att ny debetsedel å kvarstående skatt kan utfärdas och tillställas arbetsgivaren. Sistnämnda debetsedel torde som regel kunna vara arbetsgivaren tillhanda å sådan tid under månaden, att åtminstone ett avlöningstillfälle återstår, vid vilket löneavdrag för den kvarstående skatten kan verkställas; kan så icke ske, har arbetstagaren att själv erläg- ga nämnda skatt.

Föreslagen lydelse:

lig skatt eller för arbetsgivaren upp- visat sådan debetsedel eller intyg av lokal skattemyndighet, att arbetsta- garen icke har att gälda kvarstående skatt, skall arbetsgivaren hos den lo- kala skattemyndigheten i orten, d. v. s. å den plats där arbetsgivaren har kontor, varifrån lön utbetalas, anmäla förhållandet, så att ny debet- sedel eller, om arbetstagaren icke har att gälda kvarstående skatt, intyg härom kan utfärdas och tillställas arbetsgivaren. Ny debetsedel eller in- tyg som nyss sagts torde som regel kunna vara arbetsgivaren tillhanda å sådan tid under månaden, att åt- minstone ett avlöningstillfälle åter- står, vid vilket, om löneavdrag för kvarstående skatt skall verkställas, dylikt avdrag kan ske; kan löneav- drag icke äga rum, har arbetstagaren att själv erlägga nämnda skatt.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

Förslag

till

förordning om ändrad lydelse av 29 § 1 mom. och 33 § taxeringsförordningen den 28 september 1928 (nr 379).

Härigenom förordnas, att 29 § 1 mom. och 33 § taxeringsförordningen den 28 september 1928¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

Nuvarande lydelse:

29 §.

1 mom. Allmän självdeklaration skall upptaga:

1) den skattskyldiges namn, hemortskommun, där sådan finnes, och hemvist därstädes, beträffande utlänning nationalitet, beträffande utländsk juridisk person det land, där styrelsen haft sitt säte, samt beträffande skattskyldig, som allenast under någon del av beskattningsåret varit i riket bosatt, uppgift om den tid, han sålunda haft bostad härstädes;

2) alla förvärvskällor — — — före taxeringsåret.

Har skattskyldig — — — och skulder.

Svenskt aktiebolag — — — utdelningens belopp.

Inländsk försäkringsanstalt — — — 30 § kommunalskattelagen.

Utländsk försäkringsanstalt — — — av försäkring.

Belopp, som — — — öretal bortfalla.

Föreslagen lydelse:

29 §.

1 mom. Allmän självdeklaration skall upptaga:

1) den skattskyldiges namn, hemortskommun, där sådan finnes, och hemvist därstädes *samt nummer å för honom utfärdad debetsedel å preliminär skatt för året näst före taxeringsåret ävensom* beträffande utlänning nationalitet, beträffande utländsk juridisk person det land, där styrelsen haft sitt säte, samt beträffande skattskyldig, som allenast under någon del av beskattningsåret varit i riket bosatt, uppgift om den tid, han sålunda haft bostad härstädes;

2) alla förvärvskällor — — — före taxeringsåret.

Har skattskyldig — — — och skulder.

Svenskt aktiebolag — — — utdelningens belopp.

Inländsk försäkringsanstalt — — — 30 § kommunalskattelagen.

Utländsk försäkringsanstalt — — — av försäkring.

Belopp, som — — — öretal bortfalla.

¹ Senaste lydelse av 29 § 1 mom se 1947:588 och av 33 § se 1945:748.

Nuvarande lydelse:

33 §.

Till ledning — — — utbetalts, angående det utbetalda beloppet.

I uppgift — — — avdrag skett.

Beträffande annan — — — för lyftning.

Vid fullgörande av vad i denna paragraf är stadgat skall uppgiftsskyldig upprätta särskild uppgiftshandling för varje person, varom fråga är. Där så kan ske, bör uppgift fullständigt angiva personens namn, hemvist, bostadsadress och födelseår.

Arbetsgivare, som — — — i huvudbok.

Föreslagen lydelse:

33 §.

Till ledning — — — utbetalts, angående det utbetalda beloppet.

I uppgift — — — avdrag skett.

Beträffande annan — — — för lyftning.

Vid fullgörande av vad i denna paragraf är stadgat skall uppgiftsskyldig upprätta särskild uppgiftshandling för varje person, varom fråga är. Där så kan ske, *skall* uppgift fullständigt angiva personens namn, hemvist, bostadsadress och födelseår *ävensom, där för honom utfärdad debetsedel å preliminär skatt för året näst före taxeringsåret överlämnats till den uppgiftsskyldige och denne verkställt löneavdrag, numret å nämnda debetsedel.*

Arbetsgivare, som — — — i huvudbok.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1949.

F ö r s l a g

till

förordning angående ändrad lydelse av 4 § 1 mom. förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om statlig inkomstskatt.

Härigenom förordnas, att 4 § 1 mom. förordningen den 26 juli 1947 om statlig inkomstskatt skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

Nuvarande lydelse:

4 §.

1 m o m. Från sammanlagda — — — eller lotterivinst;

stuttlig eller tillkommande skatt, som under beskattningsåret påförts skattskyldig här i riket, till den del skatten skall erläggas till kommun eller annan kommunal samfällighet.

Föreslagen lydelse:

4 §.

1 m o m. Från sammanlagda — — — eller lotterivinst;

stuttlig skatt, som här i riket påförts skattskyldig på grund av taxering under året näst före det taxeringsår, varom fråga är, eller sådan här i riket påfördd tillkommande skatt,

*Nuvarande lydelse:**Förelagen lydelse:*

Skattskyldig, som — — — kom-
munalskattelagen sägs.

*varå skattskyldig under förstnämnda
år erhållit debetsedel, allt till den del
skatten skall erläggas till kommun
eller annan kommunal samfällighet.*
Skattskyldig, som — — — kom-
munalskattelagen sägs.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1949.

F ö r s l a g

till

förordning angående ändrad lydelse av 5 § förordningen den 26 juli 1947 (nr 577) om statlig förmögenhetsskatt.

Härigenom förordnas, att 5 § förordningen den 26 juli 1947 om statlig förmögenhetsskatt skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

*Nuvarande lydelse:**Förelagen lydelse:*

5 §.

5 §.

Vid förmögenhetsberäkningen —
— — beskattningsårets utgång.

Vid förmögenhetsberäkningen —
— — beskattningsårets utgång.

Skuld, som — — — förfallen
ränta.

Skuld, som — — — förfallen
ränta.

Angående beräkningen — — —
motsvarande tillämpning.

Angående beräkningen — — —
motsvarande tillämpning.

Borgensförbindelse, för — — —
jämförliga skulder.

Borgensförbindelse, för — — —
jämförliga skulder.

Under avdragsgilla skulder inbe-
gripas även *den skattskyldiges oguld-
na, på grund av taxering under be-
skattningsåret eller något föregående
år utgående skatter.*

Under avdragsgilla skulder inbe-
gripas även *dels ogulden slutlig
skatt, som påförts den skattskyldige
på grund av taxering under året näst
före det taxeringsår, varom fråga är,
eller under något föregående år, dels
ock ogulden tillkommande skatt, varå
den skattskyldige erhållit debetsedel
under förstnämnda år eller tidigare.*

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1949.

Vad i förordningen sägs angående ogulden slutlig och tillkommande skatt skall äga motsvarande tillämpning beträffande ogulden skatt på grund av 1946 eller tidigare års taxeringar.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Drottningholms slott den 19 november 1948.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, statsråden WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE, KOCK, ANDERSSON.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, anmäler fråga om *särskilt anstånd med inbetalning av kvarstående skatt på grund av 1948 års taxering, m. m.* samt anför därvid följande.

Särskilt anstånd med inbetalning av kvarstående skatt på grund av 1948 års taxering.

Enligt 36 § uppbördsförordningen skall annan kvarstående skatt än fastighetsskatt, skogsvårdsavgifter och vissa annuiteter förfalla till betalning, om skattens belopp uppgår till högst tjugu kronor, under uppbördsterminen i mars månad året näst efter taxeringsåret samt, om skattens belopp överstiger tjugu kronor, med lika belopp under vardera av uppbördsterminerna i mars och maj månader förstnämnda år; dock att belopp, som skall förfalla under den senare terminen, skall avrundas till närmast lägre hela antal kronor, därvid återstoden skall förfalla under den förra terminen.

Efter anmodan ha *länsstyrelserna i Stockholms, Östergötlands, Kalmar, Kristianstads, Malmöhus, Göteborgs och Bohus, Värmlands, Jämtlands, Västernorrlands* samt *Norrbottens län* inkommit med vissa från de lokala skattemyndigheterna infordrade uppgifter beträffande slutlig och kvarstående skatt, respektive för mycket erlagd preliminär skatt enligt 1948 års taxering i ett antal kommuner inom respektive län. De nämnda länsstyrelserna ha samtidigt yttrat sig beträffande frågan huruvida det vore påkallat att med avseende å 1948 års taxering meddela särskilda bestämmelser om utsträckning av den tid, inom vilken den kvarstående skatten författningsenligt skall erläggas.

Av de inkomna uppgifterna framgår, att i de ifrågakvarande kommunerna summan av den kvarstående skatten betydligt överstiger den för mycket erlagda preliminära skatten. Den *kvarstående* skatten utgör i procent av den slutliga skatten i genomsnitt för jordbrukare 51 procent (högst 77 och lägst 13 procent), för rörelseidkare 32 procent (högst 89 och lägst 3 procent), för löntagare 15 procent (högst 42 och lägst 2 procent) samt för andra inkomstagare 27 procent (högst 98 och lägst 3 procent). Den *för mycket erlagda*

preliminärskatten utgör i procent av den slutliga skatten i genomsnitt för jordbrukare 8 procent (högst 80 och lägst 0,6 procent), för rörelseidkare 7 procent (högst 96 och lägst 0,7 procent), för löntagare 4 procent (högst 60 och lägst 1 procent) samt för andra inkomstagare 12 procent (högst 203 och lägst 0,1 procent). De föreliggande differenserna mellan preliminär och slutlig skatt äro med några undantag relativt jämnt fördelade å de skattskyldiga inom vederbörlig kategori. — I detta sammanhang må vidare nämnas, att enligt inhämtade upplysningar antalet skattskyldiga, som ha att gälda kvarstående skatt, i vissa kommuner beräknas till 60 å 80 procent av hela antalet skattskyldiga.

Åtskilliga av de ifrågavarande länsstyrelserna och lokala skattemyndigheterna ha uttalat sig om anledningen till att kvarstående skatt uppkommit i den utsträckning som skett. För jordbrukare och rörelseidkare angives orsaken vara, att 1947 års inkomst överstigit inkomsten under år 1945 — vilken för dessa kategorier legat till grund för beräkning av preliminärskatten — samt att vederbörande underlåtit att på sätt ske bort hos lokal skattemyndighet begära, att en högre inkomst lades till grund för skattens beräkning. Vad angår löntagare har såsom anledning till att den kvarstående skatten uppgår till förhållandevis stora belopp angivits, att under januari månad 1947 — innan skattetabellerna utsänts — löneavdrag verkstälts med blott 10 procent, att under år 1947 löneavdrag beträffande ackordsersättning i stor utsträckning skett med 10 procent i stället för enligt skattetabell samt att skattskyldiga med biinkomster eller äkta makar, vilka båda haft inkomster, icke begärt förhöjt löneavdrag för att täcka den ökade skatt, som föranledes av biinkomsten eller makarnas sambeskattning.

Vad angår frågan, om den kvarstående skatten på grund av 1948 års taxering är av den storlek, att en förlängning av tiden för dess gäldande erfordras, finna länsstyrelserna i Östergötlands samt Göteborgs och Bohus län en dylik förlängning icke vara påkallad. Härvid uttala dessa länsstyrelser, att då jordbrukare och rörelseidkare underlåtit — i stor utsträckning sannolikt avsiktligt — att begära höjning av preliminärskatten det icke vore tilltalande att medgiva dessa kategorier längre betalningstid än nu gällande bestämmelser medgäve. För löntagarna vore differenserna mellan slutlig och preliminär skatt ej så stora, att anstånd i regel erfordrades. Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län anför vidare, att i de fall, då betalningen av den kvarstående skatten komme att medföra svårigheter, den skattskyldige genom bestämmelsen i 48 § 2 mom. uppbördsförordningen om existensminimum kunde erhålla lättnad i betalningen. För vissa mera ömmande fall kunde dessutom medgivas anstånd enligt 56 § samma förordning. Skulle det likväl anses erforderligt att medgiva särskilt anstånd med betalningen av den kvarstående skatten, förordade länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län, att anstånd medgäves generellt, exempelvis så att de belopp, som enligt debetsedlarna skulle betalas under uppbördsterminen i mars 1949, i stället finge erläggas senast under terminen i juli samma år, varigenom löneavdra-

gen skulle kunna fördelas på sex i stället för fyra månader. Om anstånd skulle medgivas efter ansökan finnes det anledning förmoda, att de lokala skattemyndigheterna, som väl finge avgöra dessa ärenden, skulle komma att överhoppas av framställningar under en tid, då de på grund av arbetet med mantalsskrivning, nya preliminära skatter och debiteringsbesvär redan förut vore mycket hårt tyngda. *Länsstyrelsen i Östergötlands län* anser där emot att, om det skulle anses erforderligt med särskilt anstånd, detta borde begränsas till sådana fall då den kvarstående skatten utgjorde en betydande del av den slutliga skatten, förslagsvis minst en fjärdedel.

Länsstyrelsen i Värmlands län är tveksam om särskilt anstånd med betalning av den kvarstående skatten är erforderligt. Mot tanken på ett särskilt anstånd anför länsstyrelsen liknande skäl som åberopats av länsstyrelserna i Östergötlands samt Göteborgs och Bohus län. Länsstyrelsen framhåller emellertid vidare, att orsaken till att större kvarstående skatt uppkommit till en del kunde tänkas bero på bristande kännedom om det nya uppbördssystemet eller på brister i detta. Om särskilda bestämmelser om anstånd skulle utfärdas, ansåge länsstyrelsen den mest praktiska och för myndigheterna minst betungande anordningen vara att framflytta uppbördsterminerna. Länsstyrelsen tillstyrkte därför, att marsterminen och majterminen var för sig framflyttades två månader samt att löneavdrag beträffande den skatt, som skulle gäldas under vardera av dessa terminer, verkställdes under tre månader. Det särskilda anståndet borde gälla endast för kvarstående skatt på grund av 1948 års taxering.

Länsstyrelsen i Kalmar län uttalar, att särskilt anstånd erfordrades endast för vissa löntagare. Beträffande jordbrukare och rörelseidkare vore dessa till stor del själva skuld till att kvarstående skatt uppkommit. För löntagarna borde anstånd medgivas endast i de fall, då vederbörande hade kvarstående skatt, som överstege 10 procent av den slutliga skatten men lägst uppginge till 100 kronor. Därvid torde inbetalningen mest praktiskt kunna ordnas så, att uppbördsterminen under mars månad 1949 automatiskt framflyttades till maj månad samt uppbördsterminen under maj månad flyttades till juli månad samma år. Den som åtnjöte anstånd borde, om han så önskade, få erlægga den kvarstående skatten under de ursprungliga uppbördsterminerna. Detta förfaringssätt torde icke behöva medföra några svårigheter ur uppbördssynpunkt utan allenast erfordra, att en generell bestämmelse utfärdades om att för de berörda skattskyldiga skatteanvisningen för marsterminen i stället skulle avse majterminen samt anvisningen för majterminen i stället avse juliterminen.

Länsstyrelsen i Stockholms län finner särskilt anstånd påkallat för dem, som påförts större kvarstående skatt. Länsstyrelsen yttrar härvid, att de lokala skattemyndigheterna borde berättigas meddela anstånd med skattens erläggande efter särskild framställning. Därvid kunde bestämmelserna i 56 § uppbördsförordningen tjäna som förebild. Anståndstiden syntes ej böra bestämmas till längre tid än högst ett halvt år efter utgången av den månad, varunder den första av uppbördsterminerna för den kvarstående skatten inföll. Som skäl för anstånd borde, förutom de omständigheter som angivits

i nyssnämnda författningsrum, kunna åberopas att den kvarstående skatten överstege förslagsvis en femtedel av den slutliga skatten. Emellertid syntes böra uppmärksammas att skattskyldiga med B-skatt, som under inkomståret åtnjutit större inkomst än under det år, å vars inkomst preliminär skatt debiterats, själva skaffat sig anstånd med skattens erläggande under ett helt år genom underlåtenhet att avgiva preliminär självdeklaration. Detsamma torde gälla skattskyldiga med A-skatt, vilka, ehuru de åtnjutit biinkomster, underlåtit att hos huvudarbetsgivaren begära förhöjt löneavdrag eller begärt dylikt avdrag med otillräckligt belopp. En restriktiv tillämpning av de nu ifrågasatta anståndsbestämmelserna syntes böra anbefallas beträffande skattskyldiga av de ifrågavarande kategorierna.

Länsstyrelsen i Malmöhus län yttrar, att anstånd borde medgivas endast i de fall, då skattskyldig hade att erlægga en i förhållande till inkomsten betydande kvarstående skatt eller då eljest andra ömmande omständigheter förelåge än som avsåges i 56 § uppbördsförordningen. Lokal skattemyndighet borde bestämma om anstånd skulle beviljas. Anståndstiden borde icke utsträckas utöver två uppbördsterminer.

Länsstyrelsen i Kristianstads län anser, att behov föreligger av en förlängning av betalningstiden för den kvarstående skatten, enär avsevärda svårigheter kunde väntas föreligga för ett stort antal skattskyldiga — särskilt löntagare — att gälda skatten inom den nu föreskrivna tiden. En dylik förlängning torde böra givas formen av ett anstånd i huvudsak lika med det, som reglerades i 56 § uppbördsförordningen.

Länsstyrelserna i Västernorrlands och Jämtlands län finna särskilt anstånd påkallat. Även om vissa skäl talade för ett individuellt anståndsmedgivande, torde en sådan anordning vara svår genomförbar med hänsyn till den arbetsbelastning, som härav skulle förorsakas de lokala skattemyndigheterna under en redan mycket arbetstyngd tidsperiod. Ifrågavarande länsstyrelser förorda därför sådana regler, att anstånd medgives samtliga skattskyldiga på så sätt, att under år 1949 marsuppbörden framflyttas till maj månad och majuppbörden till september månad. *Länsstyrelsen i Västernorrlands län* anför härom vidare:

Löneavdrag skulle då komma att för vardera uppbörden ske under fyra månader (januari—april och maj—augusti) och restföring icke äga rum förrän efter maj- resp. septemberuppbörden. Det synes dock böra vara de skattskyldiga, som så önska, resp. i förekommande fall arbetsgivare obetaget att medelst begärande av skatteanvisning erlægga debiterade skattebelopp under uppbördsterminerna redan i mars och maj. Tekniskt torde ett dylikt tillvägagångssätt låta sig genomföra utan att de vid denna tid på året till större delen färdigställda debetsedlarna skola behöva skrivas om (debetsedlarna kunna lämpligen påstämplas ett meddelande av lämpligt innehåll till de skattskyldiga). De svårigheter, som härigenom säkerligen skulle uppkomma vid redovisningen från postverkets sida, torde bliva överkomliga.

Länsstyrelsen i Norrbottens län finner likaledes särskilt anstånd påkallat. Länsstyrelsen förordar, att anståndsreglerna utformas på samma sätt som länsstyrelserna i Västernorrlands och Jämtlands län föreslagit.

Departementschefen. Den kvarstående skatten kommer innevarande år att i en mängd fall uppgå till icke oväsentliga belopp. Såsom i yttrandena framhållits beror den bristande överensstämmelsen mellan preliminär och slutlig skatt dels på författningsbestämmelsernas utformning och tillämpning dels ock på bristande medverkan från de skattskyldigas sida, i det att dessa i stor utsträckning underlåtit att avgiva preliminär självdeklaration eller att begära jämkning av preliminär skatt respektive förhöjning av löneavdraget. I förstnämnda hänseende må emellertid framhållas, att bristerna till en del äro av engångsnatur eller redan avhjälpda. Sålunda kan nämnas att det under januari 1947 tillämpade löneavdraget å 10 procent gällde endast för nämnda år; för 1948 och följande år gäller i stället att löneavdrag under januari månad sker enligt den tabell och kolumn däri, som tillämpats nästföregående inkomstår, respektive med de belopp som avdragits under december månad nästföregående år. Vidare må anmärkas att frågan om beräkning av löneavdrag för ackordsersättning genom beslut av centrala uppborrdsnämnden numera vunnit en mera tillfredsställande lösning. Vad åter angår de felaktigheter, som sammanhånga med de skattskyldigas bristande medverkan vid strävandena att uppnå bästa möjliga överensstämmelse mellan preliminär och slutlig skatt, är jag, liksom de hörda myndigheterna, av den uppfattningen att bristen härutinnan i åtskilliga fall varit avsiktlig och syftat till erhållande av ett skatteuppskov. Å andra sidan är det uppenbart, att anledningen i en mängd fall är att söka i en under den första tiden av det nya systemets tillämpning naturlig okunnighet om systemets detaljer och verkningssätt. — I den mån orsakerna till den mindre goda överensstämmelsen mellan preliminär och slutlig skatt äro att hänföra till alltjämt bestående brister i uppborrdssystemet, kan förväntas att de, så långt sig göra låter, skola avhjälpas vid den översyn av det nya uppborrdssystemet, som torde komma till stånd under nästkommande år. Vid översynen bör jämväl undersökas möjligheten att minska de skattskyldigas medverkan vid uppborrdsförfarandet. En viss sådan medverkan torde dock under alla förhållanden vara ofrånkomlig. Man torde emellertid kunna utgå ifrån att med ökad kännedom om uppborrdssystemets verkningar denna medverkan — i den mån den alltjämt måste bestå — skall lämnas bättre än vad hittills stundom varit fallet.

I de fall, då den kvarstående skatten på grund av 1948 års taxering uppgår till mera betydande belopp, komma de skattskyldiga säkerligen att få svårt att gälda skatten under uppborrdsterminerna i mars och maj månader. I de fall, då betalningssvårigheterna ytterst föranletts av brister i uppborrdssystemet eller de skattskyldigas okunnighet om detsamma, bör det ankomma på det allmänna att vidtaga åtgärder för att i görlig mån undanröja svårigheterna; detta bör lämpligen ske genom att betalningstiden förlänges. Då det emellertid är omöjligt att utgallra de fall, då betalningssvårigheterna föranletts av nyss angivna orsaker, bör ett betalningsanstånd gälla oavsett vad som är anledningen till betalningssvårigheterna.

Rätteligen borde en längre betalningstid medgivas endast dem, som hade att gälda kvarstående skatt till mera betydande belopp och som med hänsyn till sina ekonomiska omständigheter hade svårighet att erlægga skatten under de nu föreskrivna uppbördsterminerna. För att avgöra vilka skattskyldiga som sålunda skulle äga åtnjuta anstånd med betalningen skulle erfordras, att ifrågavarande skattskyldiga till lokal skattemyndighet ingåve ansökan om anstånd, vilken prövades och avgjordes av myndigheten i god tid före den 1 januari 1949 beträffande sådana skattskyldiga, som ha att vidkännas löneavdrag. Detta skulle emellertid förorsaka de lokala skattemyndigheterna ett betungande merarbete under den tid, då de ha att förätta mantalsskrivning samt debitera och utfärda debetsedlar å preliminär skatt m. m. för nästkommande år. Det kan befaras att, om myndigheterna skulle under nämnda tid pröva ett mycket stort antal anståndsansökningar rörande kvarstående skatt, de icke skulle medhinna att inom föreskriven tid utfärda debetsedlar å preliminär skatt. Även om såsom förutsättning för anstånd endast föreskrevs, att den kvarstående skatten skulle uppgå minst till viss kvotdel av den slutliga skatten, dock lägst visst angivet belopp, torde det av ansökningsförfarandet föranledda merarbetet — som i detta fall självfallet skulle bli mindre omfattande än det arbete, som skulle orsakas av det förstnämnda prövningsförfarandet — likväl vara så betydande, att jag icke finner det tillrädligt att ens därmed öka de lokala skattemyndigheternas redan stora arbetsbörd.

Det synes därför ofrånkomligt, att det erforderliga anståndet med erläggandet av den kvarstående skatten enligt 1948 års taxering gives formen av en allmän förlängning av betalningstiden. Den enklaste och mest praktiska lösningen torde härvid vara att förlänga betalningstiden sålunda, att skatten i stället för att inbetalas under uppbördsterminerna i mars och maj 1949 får erläggas under två senare infallande ordinarie terminer. För att bereda de skattskyldiga, som ha att gälda kvarstående skatt till mera betydande belopp, erforderlig betalningsfrist torde den kvarstående skatten böra få gäldas under uppbördsterminerna i maj och september 1949. Vid sådant förhållande kunna de redan tryckta och på sina håll jämväl utskrivna debetsedlarna användas med iakttagande blott att skatteanvisningarna komma att avse sistnämnda båda terminer i stället för de å debetsedlarna angivna mars- och majterminerna.

Därest skattskyldig har att vidkännas löneavdrag bör, med motsvarande tillämpning av bestämmelserna i 46 § 2 mom. andra stycket uppbördsförfordningen, det skattebelopp, som förfaller till betalning under majterminen, fördelas å utbetalningstillfällena under januari—april månader, samt det skattebelopp, som förfaller till betalning under terminen i september, uppdelas på utbetalningstillfällena under maj—augusti månader.

Det bör givetvis icke vara den skattskyldige betaget att, trots det allmänna betalningsanståndet, inbetala den kvarstående skatten under mars- och majterminerna med belopp, som enligt debetsedeln förfaller till betal-

ning under vederbörlig termin. Då betalningssvårigheter icke föreligga, är det tvärtom önskvärt, att den skattskyldige inbetalar skatten redan under de ursprungligen bestämda terminerna. Med hänsyn till att arbetsgivarna icke bör åsamkas mera besvär än nödigt är — och då det för dem måste innebära ett merarbete att tillämpa olika avdragsperioder för de anställda — bör rätt till tidigare inbetalning emellertid icke medgivas skattskyldiga, för vilka skatten uttages genom löneavdrag.

Av det förut anförda följer, att anteckning å uppbördskort om inbetald kvarstående skatt på grund av 1948 års taxering bör verkställas samt restlängd över ogulden sådan skatt bör upprättas endast efter uppbördsterminerna i maj och september månader 1949.

Med de avvikelser, som följa av de nu framlagda förslagen, böra de i gällande författningar meddelade bestämmelserna angående slutlig och kvarstående skatt äga tillämpning jämväl beträffande den kvarstående skatten på grund av 1948 års taxering.

Då det föreslagna anståndet bör gälla endast kvarstående skatt på grund av 1948 års taxering, böra de nu förordade reglerna upptagas i en särskild förordning och icke infogas i uppbördsförordningen.

Skyldighet för löntagare att uppvisa debetsedel, då löneavdrag för kvarstående skatt icke skall ske.

Under de förutsättningar, som omförmålas i 46 § 1 mom. uppbördsförordningen, är arbetsgivare skyldig att göra löneavdrag för såväl preliminär som kvarstående skatt.

Debetsedel å annan slutlig skatt än fastighetsskatt, skogsvårdsavgifter och vissa annuiteter skall senast den 10 december under taxeringsåret tillställas den skattskyldige. Har den skattskyldige att gälda kvarstående skatt, som uppgår till minst 5 kronor, är beloppet av sådan skatt angivet å debetsedeln. Den kvarstående skatten skall erläggas under uppbördsterminen i mars månad året näst efter taxeringsåret eller under nämnda termin jämte den därpå följande terminen i maj månad.

Då löneavdrag skall verkställas för kvarstående skatt, skall enligt 47 § uppbördsförordningen arbetstagaren så snart han erhållit debetsedel å slutlig skatt överlämna denna till arbetsgivaren. Tillträder arbetstagaren ny anställning, skall debetsedeln överlämnas till den nye arbetsgivaren ofördröjligen efter det anställningen tillträtts. Har icke arbetstagaren överlämnat debetsedeln senast den 25 januari året näst efter taxeringsåret eller, om arbetstagaren först därefter tillträder anställning, senast fem dagar efter anställningens början, har arbetsgivaren att så snart ske kan göra anmälan härom hos den lokala skattemyndigheten i orten. Därest denna haft att utfärda debetsedel, skall myndigheten skyndsamt utfärda ny debetsedel och översända densamma till arbetsgivaren. I annat fall har myndigheten att

skyndsamt lämna meddelande till den lokala skattemyndighet, som haft att utfärda debetsedel, och har sistnämnda myndighet att förfara på sätt nyss sagts. Ny debetsedel bör vara arbetsgivaren tillhanda senast före ingången av den månad, under vilken vederbörlig uppbördstermin infaller.

Om arbetstagaren icke har att erlagga kvarstående skatt, får arbetsgivaren kännedom härom genom anteckning, som den lokala skattemyndigheten enligt 41 § uppbördsförordningen verkställer å arbetstagarens debetsedel å preliminär skatt för det år, då den kvarstående skatten — därest sådan förekommit — skolat erläggas. Överlämnas icke debetsedel å slutlig skatt till arbetsgivaren men finnes å debetsedeln avseende preliminär skatt anteckning om att kvarstående skatt *icke* skall erläggas, behöver alltså arbetsgivaren icke göra den förut nämnda anmälan till lokal skattemyndighet. Om däremot i det fall, att debetsedel å slutlig skatt icke överlämnas till arbetsgivaren, anteckning av nyssnämnda slag icke finnes å debetsedeln avseende preliminär skatt, är arbetsgivaren skyldig att till lokal skattemyndighet anmäla att debetsedel upptagande kvarstående skatt icke avlämnats.

För att lokal skattemyndighet skall kunna fullgöra anteckningsskyldigheten i de fall, då skattskyldig för inkomståret och de båda följande åren eller något av dessa mantalsskrivits inom olika skattemyndigheters tjänstgöringsområden, har i 12 § kungörelsen den 30 december 1946 (nr 890) med vissa föreskrifter angående tillämpningen av uppbördsförordningen meddelats bestämmelser om skyldighet för lokal skattemyndighet att underrätta nämnda myndighet i det distrikt, varom fråga är, att kvarstående skatt icke skall gäldas.

I skrivelse den 16 mars 1948 har *Föreningen Sveriges kronokamrerare* anfört, att systemet med anteckning å preliminärskattedebetsedel om att kvarstående skatt icke skall erläggas kunde komma att medföra ett vidlyftigt arbete. Flyttningsfrekvensen kommunerna emellan vore nämligen icke obetydlig. Då skattskyldig kunde ha flyttat flera gånger och flyttningarna sträckt sig över en tid av två år, bleve underrättelseförfarandet synnerligen svårgenomförbart och kunde med visshet sägas icke komma att fungera tillräckligt säkert. Vid övervägande av konsekvenserna av det sålunda föreskrivna systemet hade föreningen kommit till det resultatet, att detsamma helt borde slopas och ersättas med en mera aktiv medverkan från de skattskyldigas sida. Denna kunde helt enkelt bestå däri, att skattskyldig skulle ha att under tiden januari—april för varje arbetsgivare, hos vilken han tillträdde anställning och hos vilken löneavdrag skulle verkställas, förete den nästföregående år utfärdade debetsedeln å slutlig skatt. Arbetsgivaren, som alltså i förekommande fall kunde verkställa löneavdrag för kvarstående skatt, skulle åläggas tillse, att sådan debetsedel avlämnades. Föreningen hemställde därför, att åtgärder måtte vidtagas för att uppbördsförordningen och tillämpningsföreskrifterna därtill ändrades i enlighet med vad nyss anförts.

Över framställningen ha, efter remiss, yttranden avgivits av *riksräkenskapsverket, överståthållarämbetet, länsstyrelserna i Stockholms, Östergötlands, Göteborgs och Bohus, Malmöhus samt Västmanlands län, Sveriges hädasskrivarförening och Landsorganisationen i Sverige*. Länsstyrelsen i Östergötlands län har därjämte överlämnat yttrande från kronokamreraren i Linköping. *Svenska arbetsgivareföreningen*, som jämväl beretts tillfälle avgiva yttrande över framställningen, har icke begagnat sig därav.

Framställningen tillstyrkes av *överståthållarämbetet, länsstyrelserna i Göteborgs och Bohus samt Västmanlands län* ävensom *Sveriges hädasskrivarförening*. Överståthållarämbetet och nyssnämnda länsstyrelser betona härvid svårigheterna för de lokala skattemyndigheterna att fullgöra den ifrågavarande anteckningskyldigheten.

Länsstyrelsen i Östergötlands län uttalar att de svårigheter, som tillämpningen av nu gällande bestämmelser skulle medföra, torde, ehuru nog så betydande, ha överdrivits. Emot det föreliggande förslaget talade hänsyn till arbetsgivarna, vilka redan nu hade att utföra betydande arbetsuppgifter i anledning av källskattesystemets införande. Att nu belasta dem med ytterligare åligganden måste otvivelaktigt ingiva vissa betänkligheter. Länsstyrelsen hade dock med beaktande av för- och nackdelarna ansett sig böra, ehuru med viss tvekan, tillstyrka förslaget, vilket ju finge anses medföra en förenkling av det nu gällande systemet. Vid utformande av förslaget borde dock tillses, att arbetsgivarens skyldighet att avfordra arbetstagaren debetsedel på något sätt underlättades. Ett lämpligt tillvägagångssätt syntes länsstyrelsen vara att förslagsvis 20 procent å avlöningen avdroges under tiden januari—april, intill dess debetsedel avlämnats.

Kronokamreraren i Linköping tillstyrker framställningen. Kronokamreraren framhåller därvid bl. a., att då debetsedel avseende preliminär skatt, för vars gäldande löneavdrag skulle verkställas, icke skulle översändas till skattskyldig förrän senast den 18 januari under inkomståret arbetsgivaren erhöle kännedom om den ifrågavarande anteckningen alldeles för sent. Vidare förordar kronokamreraren, att om arbetstagare icke skulle överlämna debetsedel upptagande kvarstående skatt löneavdrag verkställas med 10 procent.

Riksräkenskapsverket uttalar, att den nu gällande ordningen med anteckning å debetsedeln avseende preliminär skatt om att kvarstående skatt icke skall erläggas innebure fördelar ur såväl arbetsgivarens som arbetstagarens synpunkt. För en arbetstagare vore det alltid möjligt att avväga inbetalningen av preliminär skatt så, att någon kvarstående skatt icke komme att påföras honom. Han behövde då med gällande ordning icke förete debetsedeln å slutlig skatt för sin arbetsgivare, och han kunde ha visst befogat intresse av att icke behöva förete den med hänsyn bland annat till att den i förekommande fall upptog skatt å förmögenhet. Beskattningsslängderna över förmögenhet vore ju icke offentliga. Riksräkenskapsverket ansåge för sin del att bestämmelsen om skyldighet för lokal skattemyndighet att verkställa den ifrågavarande anteckningen å preliminärdebit-

sedeln icke borde slopas. Med hänsyn till vad föreningen anfört om omöjligheten att till alla delar efterfölja ifrågavarande bestämmelser torde emellertid i tillämpningen en viss uppmjukning kunna förutsättas, dock så att anteckning likväl gjordes i alla fall, då det med visshet läte sig konstateras att kvarstående skatt icke skulle erläggas.

Landsorganisationen anför, att den föreslagna ordningen tydligen skulle medföra en arbetslättnad för de lokala skattemyndigheterna. Mot denna fördel borde emellertid vägas löntagarnas intresse av att ej utan tvingande skäl behöva delgiva arbetsgivaren å debetsedeln för den slutliga skatten förekommande uppgifter, vilka saknade betydelse för avdragsskyldighetens fullgörande, ävensom löntagarnas och arbetsgivarnas gemensamma intresse av att ej under alla förhållanden behöva förete respektive infordra debetsedlar såväl å preliminär som å slutlig skatt. Som regel torde man väl också för övrigt kunna utgå från att preliminärskatteavdragen avvägdes så att kvarstående skatt ej skulle behöva uttagas. Erfarenhet föreläge ännu ej till ledning för bedömande i vad mån föreningens farhågor beträffande det nuvarande systemet vore grundade. Skulle så visa sig vara fallet i större utsträckning, vore det möjligt att den av föreningen föreslagna ordningen måste genomföras generell. Tills vidare syntes emellertid de gällande bestämmelserna böra upprätthållas och föreningens förslag endast så till vida böra tillmötesgåas att skyldighet att förete respektive infordra slutskatte-debetsedel stadgades blott för det fall att å debetsedeln för preliminärskatt anteckning icke skett, varav framginge att den skattskyldige ej hade att erlægga jämväl kvarstående skatt.

Länsstyrelsen i Stockholms län yttrar, att det i uppborðsförordningen föreskrivna förfaringsättet utan tvivel vore tämligen betungande för de lokala skattemyndigheterna, varför skäl föreläge för ändring härutinnan. Den av föreningen föreslagna författningsändringen innebure å andra sidan en ökning av de uppgifter, vilka åvilade arbetsgivarna för uppborðsarbetet. Det torde på grund härav få ifrågasättas huruvida icke förutsättningarna för ändring av förordningen i förevarande avseende borde omprövas i ett större sammanhang, varför det framlagda förslaget för närvarande icke syntes böra föranleda till någon Kungl. Maj:ts åtgärd.

Länsstyrelsen i Malmöhus län avstyrker framställningen att avskaffa lokal skattemyndighets skyldighet att göra anteckning beträffande kvarstående skatt och anför härvid:

Att på sätt föreningen föreslagit pålägga arbetsgivare ytterligare uppgifter anser länsstyrelsen ej rimligt med hänsyn till det negativa resultat, som arbetsgivares framställning till lokal skattemyndighet i flera fall kommer att få. Länsstyrelsen syftar härvidlag på de fall, då skattskyldig, som icke påförts kvarstående skatt, underlåter att uppvisa sin debetsedel för arbetsgivaren. I synnerhet i detta län med många utländska, företrädesvis danska arbetare skulle bestämmelser i enlighet med föreningens förslag från och med kommande år för arbetsgivarnas del vålla ett icke obetydligt merarbete.

Departementschefen. Såsom i Föreningen Sveriges kronokamrerars framställning ävensom i åtskilliga yttranden framhållits kommer den för

närvarande stadgade skyldigheten för lokal skattemyndighet att å debetsedel för preliminär skatt göra anteckning om att den skattskyldige icke har att gälda kvarstående skatt att medföra en betungande arbetsbörda för myndigheterna. Härtill kommer att anteckningsskyldigheten skall fullgöras under tid, då de lokala skattemyndigheterna redan äro hårt belastade av arbete med mantalsskrivning och debitering av preliminär skatt m. m. För att befria de lokala skattemyndigheterna från en del av deras arbete är det därför önskvärt, att skyldigheten att verkställa ifrågavarande anteckning avskaffas. De fördelar, som därvid skulle vinnas för myndigheterna, böra emellertid vägas mot de eventuella nackdelar, som kunna förorsakas för de skattskyldiga och arbetsgivarna.

I ett par yttranden har framhållits, att en löntagare hade ett befogat intresse att ej behöva för arbetsgivaren uppvisa debetsedel med därå förekommande uppgifter, t. ex. om förmögenhet, i de fall då debetsedeln icke upptog kvarstående skatt. Om arbetstagaren haft biinkomster vid sidan av sin huvudsakliga inkomst eller haft förmögenhet, har han emellertid för att undgå kvarstående skatt måst begära förhöjt löneavdrag. Därigenom har han redan för arbetsgivaren yppat, att han har biinkomster eller förmögenhet. Vill emellertid arbetstagare, som icke har att gälda kvarstående skatt, undvika att för arbetsgivaren uppvisa sin debetsedel å slutlig skatt, bör hans önskan härvidlag kunna tillgodoses sålunda att vederbörande lokala skattemyndighet på hans begäran utfärdar ett särskilt intyg om att han icke påförts kvarstående skatt. Även om ett dylikt förfarings sätt själfallet skulle innebära visst arbete för myndigheterna, kan detta likväl icke jämföras med det arbete som den nu stadgade anteckningsskyldigheten medför.

Därest arbetstagare skulle även i de fall, då han icke har att erlægga kvarstående skatt, uppvisa debetsedel å slutlig skatt för arbetsgivaren, komme härav att föranledas visst besvär och merarbete för både arbetstagaren och arbetsgivaren. För arbetstagarna är dock detta besvär av helt underordnad art. För arbetsgivarna, som ha att göra med ett större eller mindre antal anställda, skulle givetvis besväret bliva mera betydande. Då arbetsgivaren, såvitt angår de nu ifrågavarande debetsedlarna, blott skulle ha att mottaga sedlarna och från dessa göra anteckning i lönebokföringen om att arbetstagarna icke påförts kvarstående skatt, synes emellertid merarbetet icke heller för arbetsgivarnas del bliva särskilt betungande.

Det skulle kunna invändas, att ett avskaffande av anteckningsskyldigheten skulle medföra att — då de arbetstagare, som icke hade att gälda kvarstående skatt, i viss utsträckning kunde befaras komma att underlåta att uppvisa sina debetsedlar — arbetsgivarna skulle förorsakas merarbete till följd av att de i dylika fall finge till lokal skattemyndighet göra anmälan om nyssnämnda förhållande. Därest genom radio och press arbetstagarna göras uppmärksamma på skyldigheten att alltid för arbetsgivaren uppvisa debetsedel å slutlig skatt — vare sig den upptager kvarstående skatt eller icke — synas emellertid farhågor icke behöva hysas för att nämnda skyldighet i nämnvärd utsträckning kommer att åsidosättas.

I ett par yttranden har ifrågasatts om icke erforderlig lindring i de lokala skattemyndigheternas arbetsbörda skulle kunna vinnas därigenom att anteckningsskyldigheten begränsades. Härvid måste emellertid till ledning för myndigheter, arbetsgivare och skattskyldiga fastställas regler för i vilka fall anteckning skulle verkställas, respektive i vilka fall uppvisning av debetsedel skulle ske. Dylika regler skulle emellertid, hur de än utformades, med all sannolikhet skapa osäkerhet hos de skattskyldiga om i vilka fall debetsedel skulle uppvisas för arbetsgivaren och därför medföra, att debetsedeln många gånger icke företeddes, trots att så skulle ske. Jag anser mig därför icke kunna tillstyrka en sådan lösning av frågan.

Sammanfattningsvis vill jag ange min ståndpunkt till förevarande fråga på följande sätt. En lindring av de lokala skattemyndigheternas arbetsbörda med avseende å anteckningsskyldigheten är i nuvarande läge nödvändig. Denna lindring bör icke lämpligen ske genom en partiell befrielse från skyldigheten att verkställa de ifrågavarande anteckningarna. Ett fullständigt upphävande av anteckningsskyldigheten och dess ersättande med ett allmänt åläggande för löntagarna att för vederbörande arbetsgivare visa upp debetsedlarna å slutlig skatt kan genomföras utan att löntagare eller arbetsgivare otillbörligen betungas. Jag förordar i enlighet härmed en reform av sist angiven innebörd. — Författningsmässigt innebär detta att ändring vidtages i 41 och 47 §§ uppbördsförordningen samt anvisningarna till sistnämnda paragraf. I administrativ ordning torde i samband härmed 12 § kungörelsen den 30 december 1946 med vissa föreskrifter angående tillämpningen av uppbördsförordningen böra upphävas.

Skyldighet att i självdeklarationer m. m. ange nummer å debetsedel avseende preliminär skatt.

Frågan om skyldighet för skattskyldiga och arbetsgivare att i allmän självdeklaration, respektive å löneuppgift ange numret å skattskyldigs debetsedel å preliminär skatt för vederbörligt inkomstår var föremål för behandling vid 1947 års riksdag. Såsom framgår av propositionen nr 311 för nämnda år hade kronokamreraren i Borås hos Kungl. Maj:t hemställt om införande av sådan skyldighet i syfte att underlätta arbetet med sortering av deklarationer och löneuppgifter. I anledning av detta förslag anförde jag (se nyssnämnda proposition s. 51 o. f.) att även om arbetsgivare skulle åläggas skyldighet att å löneuppgift ange debetsedelsnummer sådan skyldighet emellertid icke skäligen torde kunna utsträckas till att avse även angivandet av debetsedelsnummer å löneuppgift beträffande bisysslor. I dylikt fall saknade nämligen arbetsgivaren, som icke vore skyldig att verkställa löneavdrag å biinkomst, kännedom om debetsedelsnumret, och det syntes icke för närvarande böra krävas att arbetsgivaren enbart av ifrågavarande anledning införskaffade upplysning om arbetstagares debetsedelsnummer. Då sålunda dylikt nummer komme att angivas endast å löne-

uppgifter, som avsåge huvudanställning, skulle härigenom värdet av den ifrågasatta skyldigheten för arbetsgivare att å löneuppgift angiva debetsedelsnummer i icke oväsentlig grad förringas.

Vidare anförde jag, att å debetsedel avseende preliminär skatt komme från och med år 1948 att angivas skattskyldigs kamerala adress. Arbetsgivare, som hade tillgång till arbetstagares debetsedel å preliminär skatt, hade sålunda möjlighet att med ledning av uppgift å debetsedeln anteckna den kamerala adressen och senare angiva densamma å löneuppgift. Visst fog syntes därför finnas för att antaga, att arbetsgivarna framdeles skulle i större utsträckning än som för närvarande skedde angiva riktig kameral adress å löneuppgifterna. Blev så fallet saknades anledning att ålägga arbetsgivare skyldighet att därjämte angiva debetsedelsnummer å löneuppgifterna.

På grund av det anförda och med hänsyn särskilt till att Taxeringsnämndsordförandenas riksförbund i ett över förslaget avgivet yttrande avstyrkt detsamma fann jag mig icke böra förorda, att arbetsgivare och skattskyldiga för det dåvarande ålades skyldighet att å löneuppgift respektive i självdeklaration angiva nummer å debetsedel avseende preliminär skatt. Skulle det efter något års erfarenheter av det nya uppbringningssystemet visa sig att arbetsgivare, som verkställde löneavdrag, i större utsträckning å löneuppgifter lämnade ofullständiga upplysningar om arbetstagares mantalsskrivningsadress, torde emellertid frågan böra upptagas till förnyad prövning.

Vad jag sålunda anförde lämnades av riksdagen utan erinran.

I de formulär till blanketter för allmän självdeklaration och löneuppgift, som av Kungl. Maj:t fastställdes att tjäna till ledning vid 1948 års taxering, lämnades emellertid plats för frivillig uppgift om nummer å debetsedel avseende preliminär skatt.

I skrivelse den 4 oktober 1948 har *överståthållarämbetet* hemställt, att Kungl. Maj:t måtte taga under förnyat övervägande frågan om införandet av skyldighet att i handling till ledning för egen eller annans taxering uppgiva nummer å debetsedel avseende preliminär skatt.

Till stöd för framställningen har *överståthållarämbetet* anförde bl. a., att under överläggningar mellan ämbetet och Stockholms stad om den lämpligaste formen för anordnandet av det förberedande taxeringsarbetet i staden under år 1949 av representanter för staden framhållits, att till följd av rådande personalbrist stora svårigheter föreläge för staden att i samma utsträckning som tidigare skett åtaga sig medverkan vid det förberedande taxeringsarbetet under nämnda år. Stadens representanter förklarade sig emellertid trots detta beredda att föreslå vederbörande myndighet i staden, att denna skulle vid 1949 års taxering liksom innevarande år ställa tjänstemän till taxeringsnämndernas förfogande för visst taxeringsarbete, dock endast under villkor, att *överståthållarämbetet* hos Kungl. Maj:t anhölle, att förslag förelades riksdagen dels angående skyldighet för de skattskyldiga att i allmän självdeklaration och å kontrolluppgift beträffande upp-

buren aktieutdelning angiva debetsedelsnummer, dels ock angående skyldighet för arbetsgivare att å löneuppgift utsätta sådant nummer beträffande arbetstagare, för vilken löneavdrag för skatt verkställt. Det behov av utvidgad uppgiftsskyldighet, som staden med anledning av erfarenheterna från årets taxeringar ansett föreligga med sådan styrka, att staden såsom villkor för medverkan vid sorteringsarbetet påkallat åtgärder för dess tillgodoseende, ville överståthållarämbetet gärna vitsorda. Genom den föreslagna anordningen med utsättande av debetsedelsnummer skulle säkerligen vinnas icke oväsentliga kostnadsbesparingar i Stockholm till följd av det stora antalet deklARATIONER och uppgifter samt stadens även i nuvarande lid förhållandevis rörliga befolkning. Därtill komme, att en snabb och noggrann sortering uppenbarligen bidroge till att effektivisera taxeringen genom att bereda ökat tidsutrymme för den egentliga taxeringskontrollen.

Över framställningen ha efter remiss yttranden avgivits av *länsstyrelserna i Stockholms, Malmöhus, Göteborgs och Bohus, Värmlands* samt *Västerbottens län, Taxeringsnämndsordförändenas riksförbund, Föreningen Sveriges kronokamrerare* och *Svenska arbetsgivareföreningen*. Länsstyrelsen i Värmlands län har överlämnat yttrande från Föreningen Värmlands läns taxeringsnämndsordförande och kronoombud.

Framställningen tillstyrkes eller lämnas utan erinran av länsstyrelserna i Stockholms och Malmöhus län samt Föreningen Sveriges kronokamrerare. I väsentliga delar tillstyrkes framställningen jämväl av länsstyrelserna i Värmlands och Västerbottens län samt Taxeringsnämndsordförändenas riksförbund. Framställningen avstyrkes däremot av länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län samt, i huvudsak, jämväl av Svenska arbetsgivareföreningen.

Länsstyrelsen i Stockholms län anför:

Då uppgiftsskyldigheten hittills icke varit obligatorisk, ha många skattskyldiga och arbetsgivare i år underlåtit att i deklARATIONERNA respektive löneuppgifterna göra anteckning om debetsedelsnummer. Taxeringsnämnderna ha sålunda visserligen erhållit någon lättnad i sorteringsarbetet men icke i den utsträckning, som varit möjlig, därest uppgiftsskyldigheten varit obligatorisk. Den lättnad i sorteringsarbetet, som erhålles, därest debetsedelsnummer finnas angivna å deklARATIONER och löneuppgifter, synes vara så stor och den tunga, som därav skulle uppkomma för uppgiftslämnarna, så jämförelsevis ringa, att länsstyrelsen anser sig böra förorda, att uppgiftsskyldigheten göres obligatorisk.

Länsstyrelsen vill påpeka, att en skattskyldigs huvudsakliga arbetsgivare bör lämna den ifrågavarande uppgiften även i sådant fall, då löneavdrag på grund av särskilda förhållanden — exempelvis jämningsbeslut — icke blivit verkställda, ehuru debetsedeln överlämnats till arbetsgivaren.

Uppgifterna om uppburna aktieutdelningar bruka ofta vara försedda med ofullständiga eller felaktiga adresser. Det skulle därför innebära en betydande lättnad i arbetet med sorteringen av taxeringsmaterialet, därest ifrågavarande uppgifter upploge även vederbörandes debetsedelsnummer.

Länsstyrelsen i Malmöhus län yttrar:

Av gjorda erfarenheter att döma bliva de till taxeringarna avlämnade löneuppgifterna år från år allt mera fullständiga med avseende å data och adres-

ser å de skattskyldiga. Sorteringsarbetet borde därför undan för undan lättas. Givet är emellertid att fortfarande bristfälligheter förekomma som vålla taxeringsmyndigheterna ganska mycket arbete. Under hand har länsstyrelsen förhört sig hos en del taxeringsnämndsordförande och ha nästan samtliga oförbehållsamt förordad de av Överståthållarämbetet ifrågasatta åtgärderna. Länsstyrelsen vill därför heller icke motsätta sig desamma, men är ganska övertygad om, att åtskilliga av de mindre arbetsgivarna, kanske också en del av de skattskyldiga, svårligen äro i stånd att lämna de ifrågavarande uppgifterna.

Föreningen Sveriges kronokamrerare framhåller, att sorteringsarbetet vid årets taxering väsentligt underlättats därigenom att debetsedelsnummer frivilligt angivits i deklARATIONER och å andra uppgifter till ledning för taxering. Det funnes anledning förvänta, att en föreskrift om skyldighet att utsätta debetsedelsnummer å nämnda handlingar skulle giva ännu bättre resultat.

Länsstyrelsen i Värmlands län uttalar att vid årets taxering angivandet av debetsedelsnummer i deklARATIONER och å andra uppgifter till ledning för egen taxering medfört stora praktiska fördelar vid sorteringsarbetet. Länsstyrelsen tillstyrkte därför att skyldighet infördes att å nämnda handlingar utsätta debetsedelsnumret. Skyldighet att å löneuppgift angiva debetsedelsnummer borde emellertid åvila endast arbetsgivare, som verkställt löneavdrag och som haft tillgång till debetsedeln.

Länsstyrelsen i Västerbottens län tillstyrker, att skyldighet föreskrives att i deklARATIONER och å löneuppgifter angiva debetsedelsnummer. Länsstyrelsen framhåller, att en avsevärd lättnad i sorteringsarbetet skulle följa härav. Skyldighet att angiva debetsedelsnummer å handling till ledning för annans taxering borde dock göras obligatorisk allenast i sådana fall, där uppgiftslämnaren haft skyldighet att verkställa löneavdrag å det utbetalda beloppet. I övriga fall borde däremot debetsedelsnummer angivas endast om numret funnes tillgängligt vid handlingens utfärdande.

Taxeringsnämndsordförandenas riksförbund anför:

Förbundet har intet att erinra mot att skyldighet infördes att å deklARATIONER angiva debetsedelsnummer å preliminär skatt. Ej heller synes det behöva vålla huvudarbetsgivare några större svårigheter att å löneuppgifter ange detta nummer. Däremot anser förbundet alltjämt, att det icke rimligen kan krävas, att andra arbetsgivare (vid bisysslor o. d.) skola åläggas utsätta ett nummer, som varken de eller inkomsttagaren i allmänhet fört anteckning om. Förbundet vill ävenledes uttala stor tveksamhet mot skyldigheten att å kontrolluppgift beträffande uppuren aktieutdelning ange debetsedelsnummer. Det skulle innebära, att en person, som avlämnat sin preliminärdebetsedel till arbetsgivare, städse skulle medföra anteckning om debetsedelsnumret för att kunna utkvittera utdelning. Någoting dylikt synes icke kunna åläggas aktieägare.

Riksförbundet understryker vidare i detta sammanhang vikten av att riktig mantalsskrivningsadress anges i deklARATIONER och å andra uppgifter till ledning för taxering.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län yttrar:

De skäl, som departementschefen åberopade i propositionen nr 311 till 1947 års riksdag gentemot förslaget om dylik skyldighet, synas länsstyrelsen

alltjämt bärande. Det för Stockholms stads del påtalade sorteringsproblemet är man helt visst icke främmande för även på andra orter. Om emellertid obligatorisk skyldighet av ifrågasatt slag skulle införas, skulle säkerligen de enskilda arbetsgivarna och andra, som finge besvär med att skaffa fram och fylla i de äskade debetsedelsnumren, komma att vållas merarbete, som bleve av vida större omfattning än den arbetsbesparing, som för taxeringsarbetet skulle vinnas genom en dylik anordning. Arbetsgivarna m. fl. torde, när de skola lämna sina för taxeringen så viktiga inkomststoppgifter, näppeligen böra ställas inför tvånget att behöva företaga omfattande och kanske till sist resultatlösa undersökningar angående vederbörandes debetsedelsnummer. Skulle en sådan ordning genomföras, finge man räkna med, att uppbördsverken i städerna liksom häradskrivarkontoren skulle bliva i icke ringa mån betungade av att få lämna besked om debetsedelsnummer för sådana uppgiftsskyldiga, som ovillkorligen vilja uppfylla sin skyldighet i fråga om nummerangivningen. Risken för att dessa senare inför allt detta trassel helt enkelt skola strunta i att lämna uppgifterna får man icke här förbise. Har utvecklingen kommit därhän, att man på grund av brist på arbetskraft icke ser sig i stånd att sortera deklaraionsmaterialet, synes tiden vara inne för ett allvarligt övervägande, huruvida icke kontrollmaskineriet nått en bristningsgräns. Vore så förhållandet, skulle man behöva för sig ställa frågan, om det är möjligt att hålla kontrollapparaten i gång i samma utsträckning som hittills. Men det synes inte vara rimligt, att i en dylik situation, då brist råder på arbetskraft, söka komma ifrån svårigheten genom att på de enskilda lägga nya uppgifter, som i deras händer skulle vålla väsentligt mera tidspillan än den, som skattemyndigheterna nu få dragas med. Frågan huruvida kostnaderna för sorteringsarbetet skola i Stockholm och andra städer bestridas av statliga anslag eller stanna inom den kommunala uppbördsorganisationen lärer i detta sammanhang vara av underordnad betydelse.

Länsstyrelsen håller före, att man skulle i huvudsak kunna vinna vad som åsyftas i framställningen genom att nu förevarande deklaraioner och uppgifter förses med en klar och tydlig text, där det anges såsom önskvärt, att preliminärskattedebetsedelns nummer därå införas. Därtill kunde gärna för vederbörande framhållas, att skattemyndigheternas sorteringsarbete underlättas, om så sker. Med anlitande av möjligheter till propaganda och övertalning i måttfull form torde nog samma resultat vinnas som genom att med direkt statligt tvång ålägga medborgarna en ny tunga.

Svenska arbetsgivareföreningen anför:

Å blanketten till de löneuppgifter, som avgivas av arbetsgivare, finnes särskilt utrymme för anteckning av vederbörande debetsedelsnummer, ehuru denna anteckning för närvarande är frivillig. Man har anledning utgå ifrån, att arbetsgivarna i stor utsträckning ange debetsedelsnumret åtminstone beträffande anställda, som kvarstå i tjänst, då löneuppgiften avlämnas. För övriga anställda ha arbetsgivarna ej alltid ifrågavarande debetsedelsnummer lätt tillgängliga, ehuru det är troligt, att arbetsgivarna i ökad omfattning föra förteckningar över anställdas debetsedelsnummer bl. a. med hänsyn till risken att debetsedlar av olyckshändelse förkomma.

Beträffande åter sådana anställda, för vilka arbetsgivarna icke verkställa löneavdrag d. v. s. sådana anställda, som antingen själva ombesörja inbetalning av preliminärskatt eller för vilka någon annan huvudsaklig arbetsgivare verkställer löneavdrag och inleverering av skattemedel, saknas praktisk möjlighet för uppgiftslämnaren att taga reda på debetsedelsnumret. Det torde vara uteslutet att genomföra en skyldighet för arbetsgivaren att alltid taga reda på debetsedelsnumret för sådana anställda, för vilka han icke verkstäl-

ler löneavdrag, bl. a. därför att de anställda själva icke komma ihåg sitt debetsedelsnummer, och även där så undantagsvis är fallet, torde arbetsgivaren knappast kunna lita på den uppgift, som i detta hänseende lämnas. Risken för felaktigheter är uppenbarligen alltför stor. Härtill kommer, att arbetsgivarens arbetsbörd för att taga reda på debetsedelsnummer för arbetstagare, som endast åtnjuter biinkomst, torde bli oproportionerligt stor i förhållande till värdet av uppgifterna för myndigheterna.

Även för sådana anställda, för vilka arbetsgivaren verkställer löneavdrag, kan arbetsbördan att föra förteckning över debetsedelsnumren i vissa fall bli stor och risken för felaktigheter betydande. Detta gäller både branscher, där arbetsstyrkan är synnerligen rörlig såsom inom restaurantfacket, och företag med många arbetsplatser. Utbetalningen av lönerna sker i sistnämnda fall ofta genom platsrepresentanter, medan uppgifterna till myndigheter lämnas från huvudkontoret. Risken för felskrivning i dessa fall är uppenbar.

Den föreslagna skyldigheten för skattskyldiga att å kontrolluppgift beträffande uppbyggnaden aktieutdelning (härmed torde väl även avses uppbyggnaden utdelning å obligationer) angiva debetsedelsnummer synes vara omöjlig att effektuera, då den utdelningsberättigade endast i undantagsfall har tillgång till sin debetsedel.

Med åberopande av ovanstående avstyrker föreningen förslaget i de delar det här behandlats.

Departementschefen. I flera av de avgivna yttrandena har framhållits, att arbetet med sorteringen av självdeklarationer och löneuppgifter i år betydligt underlättats därigenom att i många fall nummer å debetsedel, avseende preliminär skatt, frivilligt utsatts i deklarerationer och å löneuppgifter. Vidare har betonats, att en föreskrift om *skyldighet* för vederbörande att angiva debetsedelsnumret å nämnda handlingar skulle medföra ännu större lättnad i sorteringsarbetet.

Det är enligt min mening angeläget att åtgärder vidtagas för att underlätta sorteringsarbetet, så att detta kan utföras på kortare tid och därigenom mera tid kan vinnas för det egentliga taxeringsarbetet. Därest skyldighet ålägges skattskyldiga och arbetsgivare att i självdeklarationer respektive å löneuppgifter angiva debetsedelsnummer, torde härvidlag ernås betydande fördelar. För den skattskyldige innebär det intet nämnvärt besvär att från tillgänglig debetsedel å preliminär skatt i självdeklarationen anteckna numret å debetsedeln. För arbetsgivarna, som skulle ha att angiva debetsedelsnumret å ett större eller mindre antal löneuppgifter, skulle givetvis den ifrågasatta skyldigheten verka något mera betungande. Emellertid må betonas att — såsom jag framhöll redan i det vid propositionen nr 311 för år 1947 fogade statsrådsprotokollet — skyldighet att å löneuppgift utsätta debetsedelsnummer bör åläggas endast sådana arbetsgivare, som verkställt löneavdrag och som haft tillgång till arbetstagarens debetsedel. För att kunna fullgöra den ifrågavarande skyldigheten måste arbetsgivaren visserligen föra anteckningar över de anställdas debetsedelsnummer. Dylika anteckningar bör emellertid arbetsgivaren föra redan av det skälet, att debetsedelsnummer skall angivas, då skattebelopp för arbetstagare, som slutat sin anställning och återfått debetsedeln, efter anställningens slut skall inbetalas till uppbördsmyndighet. Då arbetsgivaren sålunda redan på grund

av gällande föreskrifter bör ha arbetstagarnas debetsedelsnummer antecknade, torde det icke medföra något större merarbete för honom att jämte övriga uppgifter, som från lönebokföringen skola angivas å löneuppgiften, anteckna jämväl numret å debetsedeln.

Med hänsyn till vad sålunda anförts finner jag mig böra förorda, att skyldighet åläggas dels skattskyldig att i självdeklaration angiva nummer å debetsedel avseende preliminär skatt, dels arbetsgivare, som verkställt löneavdrag, att i de fall, då debetsedel å preliminär skatt överlämnats till honom, å löneuppgift utsätta debetsedeln nummer. Jag föreslår i enlighet härmed, att 29 § 1 mom. 1) och 33 § näst sista stycket taxeringsförordningen kompletteras med bestämmelser om dylik uppgiftsskyldighet. I samband härmed torde sistnämnda författningsrum böra ändras jämväl i så måtto, att det i sista meningen förekommande ordet »bör» ändras till ordet »skall». — Jag vill beträffande löneuppgifterna understryka, att skyldigheten att angiva debetsedelsnummer avses skola föreligga allenast i de fall »där så kan ske». Vad särskilt angår frågan om skyldighet för arbetsgivare att i löneuppgifter till ledning för 1949 års taxering angiva debetsedelsnummer bör dylik skyldighet självfallet föreligga endast i den mån arbetsgivaren verkligen antecknat numret eller eljest äger kännedom därom; uppgiftsskyldigheten avser ju här ett inkomstår, som i huvudsak redan förflutit då förslaget om den utvidgade uppgiftsskyldigheten framlägges.

Vad slutligen angår den ifrågasatta skyldigheten att angiva debetsedelsnummer å uppgifter rörande aktieutdelningar och obligationsräntor, torde det icke vara lika angeläget att nummer å debetsedel utsättes å nämnda uppgifter som att dylikt nummer angives i självdeklarationer och å löneuppgifter. Uppgifter å aktieutdelningar och obligationsräntor torde nämligen i regel lättare kunna identifieras. Därtill kommer att för de skattskyldiga fullgörandet av den nu ifrågasatta skyldigheten i vissa fall skulle medföra svårigheter. Taxeringsnämndsordförandenas riksförbund har sålunda för sin del framhållit, att de skattskyldiga, som avlämnat sin debetsedel till arbetsgivaren, måste för att kunna fullgöra berörda uppgiftsskyldighet ha antecknat debetsedelsnumret; något dylikt syntes enligt riksförbundets mening icke kunna åläggas vederbörande. Det ifrågavarande besväret synes mig dock icke vara så stort att det i och för sig borde utgöra hinder mot att ålägga skattskyldig uppgiftsskyldighet i förevarande hänseende. Emellertid tillkommer en annan och mera betydande olägenhet. Aktieutdelningar och obligationsräntor lyftas i stor utsträckning för vederbörandes räkning av ombud (t. ex. banker), vilka i regel icke ha tillgång till den skattskyldiges debetsedel. En skyldighet att å ifrågavarande uppgifter angiva debetsedelsnummer skulle följaktligen i dylika fall medföra olägenheter.

På grund härav finner jag mig icke nu böra föreslå, att skyldighet föreskrives att å uppgifter om aktieutdelningar och obligationsräntor angiva nummer å debetsedel avseende preliminär skatt. Däremot torde å blanketterna till dessa uppgifter böra finnas utrymme för frivillig anteckning om numret.

Utformningen av bestämmelserna angående avdrag för kommunal skatt m. m.

Enligt 4 § 1 mom. förordningen den 26 juli 1947 om statlig inkomstskatt får vid taxering till sådan skatt avdrag ske för bl. a. slutlig eller tillkommande skatt, som under beskattningsåret påförts skattskyldig här i riket, till den del skatten skall erläggas till kommun eller annan kommunal samfällighet.

I skrivelse den 5 oktober 1948 har *Sveriges industriförbund* hemställt, att Kungl. Maj:t ville vidtaga erforderliga åtgärder för undvikande av en för vissa skattskyldiga orättvis tillämpning av bestämmelsen om rätt till avdrag vid taxering till statlig inkomstskatt för skatter till kommun eller kommunal samfällighet samt att dessa åtgärder måtte vidtagas så skyndsamt, att all tvekan rörande innebörden av nämnda avdragsrätt bleve undanröjd före tidpunkten för avlämnande av allmän självdeklaration till ledning vid 1949 års taxering.

Till stöd för framställningen har industriförbundet anfört, att slutlig skatt, debiterad på grund av taxering till kommunal inkomstskatt, komme första gången att påföras de skattskyldiga under år 1948 å sådan tid, att debetsedel därå kunde tillställas de skattskyldiga senast den 10 december 1948. En skattskyldig, vars räkenskapsår sammanföle med kalenderåret, vore således berättigad att vid den taxering, som åsattes honom 1949, åtnjuta avdrag för den under år 1948 påförda slutliga skatten. Så vore ock fallet beträffande skattskyldiga, vilkas räkenskapsår utginge under tiden den $\frac{30}{12}$ — $\frac{31}{12}$. Men en skattskyldig med räkenskapsår exempelvis den $\frac{1}{7}$ — $\frac{30}{6}$ hade icke påförts ifrågavarande slutliga skatt under det vid 1949 års taxering för honom gällande beskattningsåret den $\frac{1}{7}$ 1947— $\frac{30}{6}$ 1948. Han skulle således enligt en rigorös tillämpning av ordalagen i 4 § 1 mom. förordningen om statlig inkomstskatt icke vid 1949 års taxering komma i åtnjutande av något avdrag för kommunalskatt. Beträffande en skattskyldig, vars räkenskapsår avslutades exempelvis den 1 december, torde det ofta icke bliva möjligt fastställa, huruvida den slutliga skatt, som vore upptagen å den honom under år 1948 tillställda debetsedeln, av debiteringsförrättaren påförts ifrågavarande skattskyldige före eller efter det för honom gällande beskattningsårets utgång. Endast om debetsedeln avsänts till den skattskyldige före den 1 december 1948, syntes avdragsrätten vara oomtvistlig. Huruvida sistberörda grupper av skattskyldiga vid 1949 års taxering skulle komma i åtnjutande av skatteavdraget eller ej, bleve således beroende av en ren tillfällighet. Den som råkat befinna sig bland de skattskyldiga, debiteringsförrättaren först blivit färdig med, komme i åtnjutande av avdraget, övriga icke. Man kunde icke under hänvisning till att avdraget i stället komme ifrågavarande skattskyldiga till godo vid 1950 års taxering med fog göra gällande, att de skattskyldiga, vilka vägrades avdrag vid 1949 års taxering,

icke skulle bli va missgynnade i förhållande till andra skattskyldiga. Om något skatteavdrag icke medgäves vid 1949 års taxering, medförde detta uppenbarligen en omotiverad *höjning* av ifrågavarande skattskyldigas skattebelastning i förhållande till övriga skattskyldiga — icke allenast en *förskjutning* av skattebelastningen från ett år till ett annat. De förut påtalade slumpvisa och ur rättvisesynpunkt stötande verkningarna av gällande bestämmelser rörande rätt till avdrag för skatter till kommun och annan kommunal samfällighet hade säkerligen icke av lagstiftarna avsetts utan berodde tydligen på förbiseende. Då man i 4 § 1 mom. förenämnda förordning använt uttrycket »beskattningsåret» hade man uppenbarligen åsyftat »kalenderåret före taxeringsåret».

Jämväl i ett annat avseende hade enligt vad industriförbundet inhämtat tvekan uppstått rörande omfattningen av ifrågavarande avdragsrätt. För sådana jämlikt övergångsbestämmelserna till uppbördsförordningen under år 1948 påförda skatter, som utginge till kommun eller annan kommunal samfällighet, borde självfallet jämväl avdrag medgivas vid 1949 års taxering. Eftersom det här icke vore fråga om preliminär utan om slutlig skatt, borde enligt industriförbundets mening ordalagen i 4 § 1 mom. förordningen om statlig inkomstskatt ej föranleda tvekan i detta avseende. Då så emellertid likväl syntes vara fallet, torde jämväl ett sådant tillrättaläggande av denna fråga erfordras, att avdragsrätten bleve klar och oomtvistlig.

Över framställningen ha efter remiss yttranden avgivits av *kammarrätten, överståthållarämbetet* (med överlämnande av yttrande från *t. f. förste taxeringsintendenten hos ämbetet*) samt *länsstyrelserna i Stockholms, Kristianstads och Västerbottens län*.

I fråga om rätten till avdrag för kommunal skatt yttrar *kammarrätten*, att det icke kunde anses tillfredsställande, att en skattskyldig på grund av omläggningen av uppbördsförfarandet skulle berövas rätten att vid 1949 års taxering erhålla avdrag för utskylder till kommun eller annan kommunal samfällighet. Såvitt *kammarrätten* kunde finna, utgjorde den påtalade olägenheten dock icke tillräcklig anledning till ändring av 4 § 1 mom. förordningen om statlig inkomstskatt. I likhet med vad fallet varit vid 1948 års taxering syntes rätt till avdrag för ifrågavarande utskylder i stället kunna ordnas genom särskilda övergångsbestämmelser avseende taxeringsåret 1949. Dessa bestämmelser skulle i så fall reglera avdraget för inkomstskatt beträffande sådana skattskyldiga, vilka år 1949 taxerades för inkomst under ett räkenskapsår, som utginge vid sådan tidpunkt under år 1948, att slutlig skatt sistnämnda år då ännu icke påförts vederbörande. Då i brist på bestämmelser därom svårigheter kunde tänkas uppstå vid avgörande av frågan, när slutlig eller tillkommande skatt skulle anses ha blivit skattskyldig påförd, syntes det *kammarrätten* önskvärt, att klarhet härutinnan på ett eller annat sätt åstadkommes.

Överståthållarämbetet åberopar såsom eget utlåtande vad *t. f. förste taxeringsintendenten hos ämbetet* anfört i infortrat yttrande. Denne anför:

För en skattskyldig, exempelvis ett aktiebolag, som har räkenskapsår från och med 1 juli till och med 30 juni och som sålunda har att år 1949 i sin deklaration redovisa sina inkomster under tiden 1 juli 1947—30 juni 1948, är sistnämnda tid beskattningsår under vilket någon slutlig skatt icke påförts bolaget. Enligt ovannämnda lagrumms ordalydelse ligger det närmast till hands att icke medgiva bolaget något avdrag för skatter. Andra skäl än rent formella för att förvägra bolaget sådant avdrag kan jag emellertid icke finna.

Det är likaledes riktigt, att en skattskyldig, som har räkenskapsår exempelvis per den 30 november och vid denna tid ännu icke erhållit debetsedel måste ha svårt att visa, när han påförts slutlig skatt.

Skatteförfattningarnas brister i förevarande hänseende äro två. För det första har det icke utsagts när slutlig skatt skall anses hava påförts. Är det, när skattebeloppen införts i debiteringslängden, när debetsedel utskrivits eller när debetsedel kommit den skattskyldige tillhanda? Dessa olika tidpunkter äro dessutom var för sig synnerligen vanskliga att fixera. För det andra har författningarna använt termen beskattningsår i så olikartade sammanhang, att det svårligen kan vara tal om ett enhetligt begrepp. Men termen definieras i 3 § kommunalskattelagen endast på ett sätt. Den uppkomna situationen framhäver behovet av ändring av sistnämnda lagrum.

För att undvika osäkerhet om den rätta tillämpningen av bestämmelsen om skatteavdrag vid den statliga inkomsttaxeringen är enligt mitt förmenande författningsändring nödvändig, i all synnerhet som den nuvarande bestämmelsen, därest den icke ändras, lätt kan föranleda oenhetlighet vid beskattningen innan stadgad praxis utbildats.

Någon betänklighet mot att alla skattskyldiga böra medgivas rätt att åtnjuta avdrag för slutlig skatt, som påförts under kalenderåret närmast före taxeringsåret, anser jag att man icke behöver hysa, så som avdragsrätten för utskylder nu konstruerats. Beträffande slutlig skatt bör ändringen i förordningen lämpligen ske så, att ordet »beskattningsåret» utbytes mot orden »kalenderåret närmast före taxeringsåret». Då debetsedel å slutlig skatt skall vara utsänd senast den 10 december under taxeringsåret, torde genom en sådan ändring alla anledningar till tvekan eller misstag undvikas.

I fråga om tillkommande skatt äro förhållandena något annorlunda. Tillkommande skatt skall ju påföras på grund av beslut vilket fattats av prövningsnämnd senare än den 10 oktober under taxeringsåret eller på grund av utslag av kammarrätten eller Kungl. Maj:t. Tveksamhet kan alltså uppstå — ej minst hos de skattskyldiga — om påföring av tillkommande skatt skett under ett visst beskattningsår.

För att konstruera bestämmelser, som klart reglera rätten till avdrag för tillkommande skatt, har man, så vitt jag kan finna, att välja mellan tre utvägar. För det första skulle rätt till avdrag kunna medgivas för tillkommande skatt, som grundar sig på beslut fattat under kalenderåret näst före taxeringsåret. För det andra kunde rätten till avdrag göras beroende av om beslut eller utslag delgivits den skattskyldige under kalenderåret näst före taxeringsåret. För det tredje kunde bestämmelsen utformas så, att rätt till avdrag skulle föreligga för tillkommande skatt, som *erlagts* under kalenderåret näst före taxeringsåret.

Mot det första alternativet kan det anföras, att den skattskyldige vid deklarationstillfället kan ha en avdragsrätt, varom han saknar kännedom, nämligen i det fall att beslutet fattats före taxeringsårets ingång men vid deklarationstillfället ännu icke delgivits honom. Det andra alternativet är i detta hänseende att föredraga men lider även det av en viss svaghet. Regeringsrättens utslag delgivnas nämligen icke med mottagningsbevis, varför det

beträffande sådant utslag kan vara svårt att fastställa delgivningsdagen. Det tredje alternativet är måhända att föredraga.

Länsstyrelsen i Stockholms län yttrar, att det syntes tveksamt, huruvida vid taxering hänsyn borde tagas till kommunalutskylder, vilka ej ens påförts under det beskattningsår för vilket taxering skedde. Å andra sidan borde framhållas, att utskyldsavdraget numera över huvud taget icke motsvarades av en verklig utgift under beskattningsåret. Övervägande skäl syntes tala för att bestämmelserna om rätt till avdrag för slutlig eller tillkommande skatt till den del skatten skulle erläggas till kommun eller kommunal samfällighet ändrades därhän, att avdrag medgäves för dylika skatter, som under året före taxeringsåret påförts skattskyldig här i riket.

Länsstyrelsen i Kristianstads län anför:

Praktiska skäl synas tala för att man åt stadgandet i 4 § 1 mom. stats-skatteförordningen bör giva den tolkningen, att man vid den årliga taxeringen skall äga åtnjuta avdrag för de i slutlig skatt ingående kommunala skatter, som påförts vederbörande på grund av föregående års taxering och som finnas upptagna å debetsedlarna å slutlig skatt och å fastighetsskatt enligt nämnda års taxering.

I fråga om tillkommande skatt synes däremot regeln om skatter, som påförts under beskattningsåret, böra tillämpas enligt ordalydelsen, därvid påföring får anses ha ägt rum senast i samband med att debetsedel översänts till den skattskyldige.

Länsstyrelsen i Västerbottens län yttrar, att rättelse borde ske för att undanröja den ogynnsamma verkan i avdragshänseende som i vissa fall kunde bliva följden av den nuvarande avfattningen av 4 § 1 mom. förordningen om statlig inkomstskatt. Länsstyrelsen anför vidare:

Härvid synes man kunna gå till väga på ettdera av två alternativ. Antingen kan för 1949 års taxering meddelas en särbestämmelse, som för detta år medger en särskild avdragsrätt för ifrågavarande skattskyldiga, förslagsvis i överensstämmelse med den rätt till avdrag för skatter, som medgivits vid 1948 års taxering. Eller ock skulle bestämmelsen i 4 § 1 mom. förordningen om statlig inkomstskatt ändras så att orden »under beskattningsåret» ändrades till »under kalenderåret näst före taxeringsåret».

Vilket av alternativen som väljes spelar måhända icke någon väsentlig roll. Att den nuvarande formuleringen »under beskattningsåret» skulle hava tillkommit av förbiseende, är länsstyrelsen icke helt övertygad om. Förbiseendet torde få hänföras uteslutande till verkningarna vid 1949 års taxering. Det torde vara mest konsekvent och ur systematisk synpunkt riktigast att hänföra avdragsrätten till utskylder, som påförts under beskattningsåret. Dessa synpunkter skulle tala för det ovan förstnämnda alternativet. Vid val av detta alternativ har man emellertid att särskilt bestämma med vilket belopp avdrag skall vid 1949 års taxering få ske. Dessutom kan man, såsom i framställningen framhållits, därest räkenskapsår avslutas vid tidpunkten för debetsedlarnas utsändande, stundom bliva tveksam huruvida skatt under räkenskapsåret påförts och vilket års skatter, som avdragsrätten skall gälla. Även vid en omläggning av räkenskapsåret kunna uppkomma tveksamma fall.

Om det andra alternativet väljes och avdragsrätten hänföres till under kalenderåret närmast före taxeringsåret påförda skatter, synes man helt

undgå dessa konsekvenser av den nuvarande bestämmelsen. Även om mot detta alternativ kunna resas invändningar, vill länsstyrelsen därför förorda detta. Några särskilda svårigheter läser därmed, såvitt länsstyrelsen kunnat finna, icke följa.

Vad angår frågan om avdrag för sådan kommunal skatt, som enligt övergångsbestämmelserna till uppbördsförordningen påförts under år 1948, anför *kammarrätten*:

I anledning av vad i framställningen anförts får kammarrätten framhålla, att begreppen slutlig skatt och tillkommande skatt infördes genom uppbördsförordningen, vilken trädde i kraft den 1 januari 1947. Med hänsyn härtill skulle det kunna ifrågasättas, huruvida de nämnda båda begreppen kunna användas beträffande skatt, som påförts skattskyldig på grund av taxeringar för inkomst under beskattningsår, vilka infallit före det nya uppbördssystemets ikraftträdande. Någon uttrycklig föreskrift i detta avseende synes icke finnas i uppbördsförordningen. Då den enligt 4 § 1 mom. förordningen om statlig inkomstskatt medgivna avdragsrätten för kommunala utskylder endast gäller slutlig eller tillkommande skatt, skulle det således kunna anses tveksamt, om vid 1949 års taxering avdrag kan jämlikt nämnda författningsrum medgivas skattskyldig för utskylder, vilka påförts på grund av taxeringar enligt övergångsbestämmelserna till uppbördsförordningen. Avdragsrätt enligt äldre bestämmelser för utskylder, som erläggas på grund av 1947 års taxering, kan ej heller härledas ur övergångsbestämmelserna till de år 1945 beslutade ändringarna i förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt, sådana dessa övergångsbestämmelser lyda enligt förordningen den 29 juni 1946 (nr 478).

Emellertid är att märka, att i kungörelsen den 19 september 1947 (nr 780) med vissa föreskrifter angående skatt för inkomstökning, som avses i övergångsbestämmelserna till uppbördsförordningen, finnes en bestämmelse av intresse i detta sammanhang. I 13 § av nämnda kungörelse stadgas sålunda med avseende å debitering och uppbörd m. m., att vad bland annat i uppbördsförordningen är föreskrivet angående tillkommande skatt skall, där ej annat följer av vissa andra bestämmelser, i tillämpliga delar gälla beträffande skatt för inkomstökning. Detta stadgande utgör dock endast en av Kungl. Maj:t i administrativ väg utfärdad tillämpningsföreskrift beträffande debitering och uppbörd av skatt, och det synes kammarrätten kunna ifrågasättas, huruvida detsamma kan anses vara ett tillräckligt stöd för den meningen, att sådan skatt, varom här är fråga, jämväl vid tillämpningen av 4 § 1 mom. förordningen om statlig inkomstskatt bör likställas med tillkommande skatt. Till förebyggande av tveksamhet på denna punkt vid tillämpningen vore det enligt kammarrättens uppfattning önskvärt, att en uttrycklig föreskrift bleve införd, varigenom den ifrågavarande avdragsrätten komme att omfatta även skatt för inkomstökning enligt övergångsbestämmelserna till uppbördsförordningen, till den del skatten skall erläggas till kommun eller annan kommunal samfällighet. Att skatt av detta slag bör vara avdragsgill vid den statliga inkomsttaxeringen är uppenbart.

En lagstiftning i detta hänseende synes lämpligen kunna ske genom utfärdande av särskilda bestämmelser om avdragsrätt för sådan skatt, varom här är fråga. Det bör härvid beaktas, att då i vissa fall tiden för erläggande av skatt, som påförts på grund av taxering enligt övergångsbestämmelserna till uppbördsförordningen, må utsträckas till budgetåret 1949—1950, ifrågasatta bestämmelser böra erhålla sådan lydelse, att de gälla för samtliga taxeringsår, då avdrag kan ifrågakomma. Tillika böra bestämmelserna i 6 §

1 mom. förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt i deras lydelse före den 1 januari 1947 fortfara att gälla för tid, som är erforderlig för beskattande av inkomst, vilken tillflutit den skattskyldige genom restitution av kommunala utskylder, påförda på grund av taxering enligt övergångsbestämmelserna till uppbördsförordningen.

Överståthållarämbetet åberopar jämväl i denna del vad *t. f. förste taxeringsintendenten hos ämbetet* anført. Denne uttalar, att avdrag för ifrågavarande skatt i princip borde medgivas. Emellertid skulle rättvisan kräva, att även kommunalskatt, som under år 1947 påförts skattskyldiga enligt övergångsbestämmelserna till uppbördsförordningen, finge avdragas vid taxering. En sådan avdragsrätt torde av taxeringstekniska skäl knappast kunna nu genomföras. Att låta avdragsrätten vara beroende på huruvida prövningsnämnderna vidtagit påföring av skatt på inkomstökning under senare hälften av år 1947 eller under första hälften av år 1948 skulle dock vara orimligt.

Länsstyrelsen i Stockholms län yttrar, att rätt till avdrag för kommunal skatt enligt övergångsbestämmelserna till uppbördsförordningen icke torde kunna utläsas ur gällande bestämmelser om skatteavdrag vid taxering. Billighetsskäl syntes dock tala för att avdrag medgäves för dylika skatter. Härvid borde dock för rätt till avdrag uppställas det villkoret, att skattebeloppen ifråga guldits.

Länsstyrelsen i Kristianstads län anför:

Eftersom de skattskyldiga icke påfördes eller hade att erlægga någon slutlig skatt under år 1947, infördes den schematiska regeln, att skatteavdrag medgavs vid 1948 års taxering med samma belopp som vid 1947 års taxering. Därigenom få de skattskyldiga anses ha kommit i åtnjutande av behörigt skatteavdrag på grund av tidigare års inkomster. Att då ytterligare medge skatteavdrag för i skatt för inkomstökning ingående kommunala skatter skulle ur denna synpunkt innebära dubbla avdrag. Detta kan icke vara avsett. Härtill kommer, att tidpunkten för påföringen av skatt för inkomstökning varit i viss mån godtycklig. Om skatt för inkomstökning påförts 1947 eller 1948, har varit beroende av när taxeringsintendenten hunnit framlägga förslag i ärendet till prövningsnämnden. Avdragsrätt förefinnes icke för de skattskyldiga, för vilka skatten påförts redan 1947. Någon anledning att medge avdragsrätt för de skattskyldiga, för vilka skatten påförts 1948, synes icke heller föreligga.

Länsstyrelsen i Västerbottens län uttalar för sin del, att tvekan näppeligen kunde föreligga rörande rätten till avdrag för ifrågavarande skatt.

Departementschefen. Såsom Sveriges industriförbund framhållit kan tillämpningen av den i 4 § 1 mom. förordningen om statlig inkomstskatt upptagna regeln om avdrag för kommunal skatt, såvitt angår 1949 års taxering, i vissa fall leda till otillfredsställande resultat för skattskyldiga, vilka ha räkenskapsår som icke sammanfaller med kalenderår. För att undanröja de ifrågavarande ogynnsamma verkningarna kunna, såsom i yttrandena berörts, olika utvägar väljas. En utväg är, att nämnda författningsrum bibehålles oförändrat och att ifrågavarande skattskyldiga medgives ett särskilt av-

drag för kommunal skatt vid 1949 års taxering. Denna utväg torde vara den ur principiell synpunkt riktigaste. Emellertid lider den av en svaghet. Där-est en skattskyldigs räkenskapsår avslutas under november eller i början av december, d. v. s. under den tid då debiteringen av skatt verkställles, skulle rätten till avdrag för kommunal skatt vid nästföljande års taxering bliva beroende av om debiteringen råkat ske före eller efter räkenskapsårets utgång. Om debiteringen verkställts före sistnämnda tidpunkt, skulle den skattskyldige äga åtnjuta avdrag för skatten, under det att han, om debiteringen skett efter sistnämnda tidpunkt, skulle gå miste om avdraget.

En annan utväg är att ändra berörda författningsrum så att avdrag, såvitt angår i *slutlig* skatt ingående kommunal skatt, medgives för sådan skatt som påförts på grund av taxering under kalenderåret näst före det taxeringsår, varom fråga är. Väljes denna utväg, kommer den skattskyldige alltid, oavsett vid vilken tidpunkt räkenskapsåret avslutas, att vid ett visst års taxering till statsskatt erhålla avdrag för den slutliga kommunala skatt, som påförts på grund av nästföregående års taxering. På grund av de praktiska fördelar, som sålunda äro förenade med denna linje, och då de principiella invändningarna mot en lösning av frågan enligt detta alternativ, med hänsyn till den utformning som avdraget för kommunal skatt numera erhållit, synes mindre vägande, vill jag förorda denna lösning.

Beträffande avdrag för i *tillkommande* skatt ingående kommunal skatt kan den nyss förordade regeln icke tillämpas. Tillkommande skatt på grund av visst års taxering kan nämligen påföras även efter det att skattskyldig under nästföljande år avlämnat självdeklaration. Avdragsrätten torde därför i princip böra gälla med avseende å tillkommande kommunal skatt, som påförts under kalenderåret näst före taxeringsåret. Härvid kvarstår visserligen den olägenhet, som vidlåder det förstnämnda icke förordade alternativet; rätten till avdrag vid visst års taxering blir nämligen beroende av om påföringen skett före eller efter nästföregående års utgång. Då tillkommande skatt normalt icke är en för den skattskyldige årligen återkommande skatt utan endast utgår under särskilda förhållanden samt dessutom i regel torde uppgå till mindre belopp än den slutliga skatten, synes den berörda olägenheten vara av mindre betydelse.

Med den utformning, som regeln om avdrag för tillkommande kommunal skatt sålunda föreslagits skola erhålla, kan det — såsom i ett par yttranden anmärkts — bliva föremål för tvekan när sådan skatt skall anses hava »påförts». Då den skattskyldige regelmässigt får kännedom om påföringen först genom att han erhåller debetsedel å det påförda beloppet, bör avdragsrätten anknyta till sistnämnda tidpunkt. Författningstexten torde böra utformas i överensstämmelse härmed.

Motsvarande ändringar torde böra ske i 5 § förordningen den 26 juli 1947 (nr 577) om statlig förmögenhetsskatt, såvitt angår avdrag för ogulden skatt vid förmögenhetsberäkningen. Därvid bör sålunda avdrag få ske dels för ogulden slutlig skatt, som påförts den skattskyldige på grund av taxering under året näst före det taxeringsår, varom fråga är, eller under något

föregående år, dels ock för ogulden tillkommande skatt, varå den skattskyldige erhållit debetsedel under förstnämnda år eller tidigare.

Skatt för inkomstökning enligt övergångsbestämmelserna till uppbördsförordningen är att anse såsom en tillkommande skatt. Vid 1949 års taxering bör i enlighet härmed — med iakttagande av vad förut föreslagits i fråga om avdrag för tillkommande kommunal skatt — avdrag medgivas för det debiterade beloppet av sådan kommunal skatt för inkomstökning, varå den skattskyldige erhållit debetsedel under år 1948. Enligt 14 och 16 §§ kungörelsen den 19 september 1947 (nr 780) med vissa föreskrifter angående skatt för inkomstökning, som avses i övergångsbestämmelserna till uppbördsförordningen, ha debetsedlar å sådan skatt, vare sig skatten av prövningsnämnden påförts under år 1947 eller 1948, icke översänts till de skattskyldiga förrän under det senare året. Samtliga skattskyldiga komma sålunda enligt den föreslagna lydelsen av 4 § 1 mom. förordningen om statlig inkomstskatt att vid 1949 års taxering få åtnjuta avdrag för den kommunala skatten för inkomstökning.

Med hänsyn till det nyss anförda synes det icke erforderligt att i förtydligande syfte meddela en särskild författningsbestämmelse om att stadgandena i 2 §, 4 § 1 mom. och 6 § 1 mom. förordningen om statlig inkomstskatt skola äga tillämpning jämväl beträffande skatt för inkomstökning.

Departementschefens hemställan.

Föredragande departementschefen hemställer härefter, att Kungl. Maj:t måtte genom proposition föreslå riksdagen att antaga inom finansdepartementet upprättade förslag till

- 1) förordning om särskilt anstånd med inbetalning av kvarstående skatt på grund av 1948 års taxering;
- 2) förordning om ändring i uppbördsförordningen den 31 december 1945 (nr 896);
- 3) förordning om ändrad lydelse av 29 § 1 mom. och 33 § taxeringsförordningen den 28 september 1928 (nr 379);
- 4) förordning angående ändrad lydelse av 4 § 1 mom. förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om statlig inkomstskatt; samt
- 5) förordning angående ändrad lydelse av 5 § förordningen den 26 juli 1947 (nr 577) om statlig förmogenhetsskatt.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

B. Sandberg.